

Vyjadrenie CVTI SR
k
Pripomienkam k návrhu Metodiky evidencie publikačnej činnosti – vykazovacie obdobie
CREPČ 2026 (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre)

V pripravovanej metodike CREPČ sa uvádza, že evidencia ohlasov do databázy CREPČ je povinná pre všetkých prispievateľov „v zmysle ods. 1 § 26c zákona“. Po dôkladnom preštudovaní uvedeného ustanovenia konštatujeme, že v jeho znení sa nikde nenachádza formulácia o povinnosti evidovať ohlasy. Odsek 1 § 26c zákona iba definuje, čo je CREPČ a aké údaje sa v ňom zaznamenávajú. Povinnosť evidencie ohlasov nie je explicitne stanovená zákonom, ide skôr o interpretáciu, ktorá má slúžiť v prospech naplňania systému údajmi. Preto považujeme použitie slova „povinné“ v metodike za zavádzajúce, pretože navodzuje dojem, že ide o zákonnú povinnosť, hoci v skutočnosti ide o požiadavku metodiky alebo administratívnu prax.

Zároveň upozorňujeme na praktické problémy:

- **Technické obmedzenia:** Pri evidencii ohlasov v CREPČ sa vyžadujú aj údaje ako podujatie/konferencia, vydavateľ, miesto vydania, periodicita a ďalšie bibliografické polia, ktoré sú pre ohlasy v praxi irelevantné. Bez vyplnenia týchto informácií systém nedovolí záznam uložiť do stavu „potvrdený“. Rovnako je nutná úprava tzv. tieňových entít (RAW entities), ktoré sa automaticky vytvárajú pri importe ohlasov.
- **História ohlasov:** CREPČ v súčasnosti neobsahuje históriu ohlasov k publikáciám. Ak by aj došlo k ich importu, množstvo záznamov by bolo nerealizovateľné manuálne upraviť. Z tohto dôvodu knižnice využívajú vlastné systémy (napr. KIS), ktoré históriu ohlasov obsahujú a umožňujú generovať relevantné a kompletne výstupy.
- **Rozdielna prax:** Podľa nám dostupných informácií kompletne nahrávanie publikačnej činnosti aj ohlasov do CREPČ realizuje výhradne Univerzita Komenského v Bratislave. Ostatné univerzity, vrátane našej, používajú paralelne dva systémy – CREPČ a vlastný knižničný systém – práve z dôvodu potreby uchovávať históriu ohlasov a generovať použiteľné výstupy.

Návrh alternatívneho spôsobu evidencie ohlasov

Navrhujeme zvážiť úpravu metodiky evidencie ohlasov tak, aby sa zohľadnila praktická realizovateľnosť a reálna využiteľnosť údajov. Súčasný model, ktorý vyžaduje evidenciu ohlasov ako samostatných záznamov s povinnými bibliografickými údajmi, je pri našom súčasnom personálnom obsadení a v kontexte konsolidácie financovania vysokých škôl nerealizovateľný.

Možné riešenia:

- **Prepojenie na externé databázy:** ku každému záznamu v CREPČ by bolo možné pripojiť odkaz na Scopus alebo Web of Science, kde je aktuálny počet ohlasov k danému autorovi alebo konkrétnej publikácii.

- **Jednoduché evidovanie v jednom poli:** ohlasy by sa mohli evidovať iba ako informácia v jednom poli (napr. počet ohlasov alebo stručný záznam), nie ako samostatný bibliografický záznam.
- **Automatizované dopĺňanie ohlasov:** systém CREPČ by mohol umožniť automatizované dopĺňanie ohlasov priamo z externých databáz (Scopus, Web of Science) bez potreby manuálnych úprav a dopĺňania pre ohlasy nepodstatných bibliografických údajov.

Tieto riešenia by odstránili potrebu zadávať pre ohlasy irelevantné bibliografické údaje, znížili administratívnu záťaž vysokých škôl, zabezpečili aktuálnosť údajov prostredníctvom prepojenia na medzinárodné databázy a zachovali funkčnosť systému CREPČ bez toho, aby sa vytvárali nepoužiteľné výstupy bez histórie ohlasov.

Stav riešenia: Čiastočne akceptované

Evidencia ohlasov nebude povinne vyžadovaná.

Pre ďalší vývoj CREPČ sa plánuje niekoľko úprav ohľadom evidencie ohlasov, ich bližší popis bude prezentovaný v priebehu roka 2026.

Pre ohlasy sú povinné len údaje v zmysle prílohy č. 4, časť B k Vyhláške č. 397/2020 Z. z. nie je potrebné pri ohlasoch vyplňať údaje ako konferencia, typ dokumentu a pod., tieto údaje nie sú pre ohlasy povinné.